

Asia: VN/24355/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akkuteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteestä ja strategisten nettonollahankkeiden etusijasta aluehallintoviraston lupakäsittelyssä.

Asetuksen 4 artiklan mukaan nettonollateknologioita ovat mm. akkuteknologiat ja energian varastointiteknologiat, vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot; kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat; hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat; sähköverkkoteknologiat, mukaan lukien liikenteen sähkölatausteknologiat ja verkon digitalisointiteknologiat; kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat; muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden teknologiat; bioteknologian ilmasto- ja energiaratkaisut; hiilestä irtautumiseen tähtäävät muutosvoimaiset teollisuusteknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin sekä hiilidioksidin kuljetus- ja hyödyntämisteknologiat. Näistä yhdeksi Suomen kannalta merkittäväksi nettonollateknologian hanketyypiksi voidaan arvioida akkujen ja akkumateriaalien tuotantoon liittyvät hankkeet.

Asetuksen 9 artiklassa säädetään nettonollateknologian valmistushankkeita koskeva lupamenettelyn määräajoista. Nettonollateknologian valmistushankkeiden lupamenettelyiden määräajaksi säädetään 12–18 kuukautta ja strategisten nettonollahankkeiden lupamenettelyiden määräajaksi 9–18 kuukautta. Asetus ei edellytä erikseen kansallisesti määräajoista säätämistä, vaan kyseiset määräajat ovat suoraan jäsenvaltioissa velvoittavia. Lisäksi säädetään yhteyspisteen tehtävistä koskien lisätietojen pyytämistä hankkeen toteuttajalta, lupamenettelyn määräajan pidentämistä, määräajan asettamista ympäristövaikutusten arviointiselostuksen toimittamiseen, lupahakemuksen täydellisyyden toteamista sekä lupamenettelyn yksityiskohtaisen aikataulun laatimista.

Nyt lausunnolla olevassa esityksessä ehdotetaan säädettäväksi nettonollateollisuuden asetuksen tarkoittamaksi yhteyspisteviranomaiseksi Itä-Suomen aluehallintovirasto. Yhteyspisteviranomaisena Itä-Suomen aluehallintovirasto vastaisi valtakunnallisesti asetuksessa keskitetyille yhteyspisteelle säädettyistä tehtävistä, kuten nettonollateknologian valmistushankkeiden ja strategisten nettonollahankkeiden lupamenettelyn helpottamisesta ja koordinoinnista sekä hallinnollisia menettelyjä koskevien tietojen antamisesta. Yhteyspisteviranomainen vastaisi myös nettonollateknologian valmistushankkeiden ja strategisten nettonollahankkeiden lupamenettelyille säädettyjen määräaikojen seuraamisesta.

Etusija edellyttäisi käytännössä lupahakemuksen käsittelyä kiireellisenä kaikissa menettelyn vaiheissa. Lupahakemusten tai niitä koskevien valitusten käsittely kiireellisenä edellyttäisi voimavaratarpeiden lisäämistä tai siirtämistä kyseisten asioiden käsittelyyn.

Asetus mahdollistaa strategisten hankkeiden lupamenettelyille annetun määräajan pidentämisen tietyin edellytyksin. Esityksen tausta-aineistoissa todetaan, että jos mahdollistettaisiin määräaikojen pidentäminen nettonollateollisuuden hankkeiden kohdalla, se asettaisi nettonollateollisuuden hankkeet huonompaan asemaan suhteessa muihin hankkeisiin. Määräaikojen pidentämiselle ei myöskään ole kansallisesti tunnistettu tarvetta.

Akkuteollisuus katsoo, että luvitusprosessin sujuvuus ja nopeus, prosessin ennakoitavuus sekä viranomaisten ja hakijoiden yhteistyö ovat merkittäviä tekijöitä investointien kannalta. Siksi pidämme hyvänä, että asetuksen mahdollistamille määräaikojen pidennykselle ei ole nähty tarvetta.

On kuitenkin tärkeää, että yhteyspisteviranomaisen resurssien riittävyydestä huolehditaan ja mahdollisiin lisäresurssitarpeisiin reagoidaan. Yhteyspisteviranomaisen tehtävässä olisi kyse kokonaan uudesta tehtävästä Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Koordinointi- ja neuvotteluvelvollisuus sekä määräaikojen seuranta edellyttävät osin uudenlaista, kuten projektinhallinnan, osaamista. Valtion yksiköihin kohdistuvista säästötoimista riippumatta lupaviranomaisen tarvitsemat henkilöstöresurssit ja osaamisen taso tulee turvata.

Strategisten hankkeiden etusijasta kohdistuu vaikutuksia aluehallintovirastoille, Vaasan hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Etusija edellyttäisi käytännössä lupahakemuksen käsittelyä kiireellisenä kaikissa menettelyn vaiheissa. Lupahakemusten tai niitä koskevien valitusten käsittely nopeutetusti edellyttää voimavaratarpeiden lisäämistä tai siirtämistä kyseisten asioiden käsittelyyn. Lupahakemusten tai niitä koskevien valitusten käsittely nopeutetusti edellyttää voimavarojen lisäämistä myös hallintotuomioistuimille.

Katsomme myös, että eri viranomaisten yhteistyön kehittämiseen tulee panostaa. Säädöksen tehokkaan toimeenpanon kautta on mahdollisuus luoda positiivista Suomi-kuvaa vahvasti globaalilla

akkujen ja akkumateriaalien tuotannon sekä energian varastoinnin sektoreilla. Sujuva viranomaistyö tulee nähdä kansainvälisenä vahvuustekijänä.

Vilenius Pia
Akkuteollisuus ry